

نگاهی به جشنواره مطبوعات در گام چهاردهم

● طیبه حسینی

پیشگفتار

در عصر ارتباطات و اطلاع‌رسانی، رسانه‌ها و روزنامه‌ها جزء ضروری و لاینفک زندگی جامعه امروز بوده و مهم‌ترین ابزار اطلاع‌رسانی هستند که همانند سوخت، آب، انرژی و... برای مردم ضروری‌اند. علی‌رغم دسترسی گسترده به فن‌آوری‌های جدید اطلاع‌رسانی از جمله اینترنت و شبکه‌های ماهواره‌ای باز هم مطبوعات به عنوان یکی از اصلی‌ترین مراجع آگاهی‌رسانی در زمینه مسایل عمومی و تخصصی برای عامه مردم و نیز متخصصان قابل استفاده است چرا که مطبوعات از یک سو آینه واقعیت‌های جامعه و مطالبه‌های مردم هستند و از سوی دیگر نقش واسطه را بین مردم و مسوولان و تنظیم برنامه‌ها را به عهده دارند. از این رو برپایی نمایشگاه بین‌المللی مطبوعات در طیفی گسترده و نمایشگاهی از این دست با دایره‌ای محدودتر می‌تواند از یک سو زمینه ارتباط تنگاتنگ مردم و اصحاب رسانه را فراهم سازد و از سوی دیگر بستر مناسبی را برای تعامل نشریات گوناگون با هم و آشنایی با نوآوری‌های به کار گرفته شده را مهیا سازد.

مقدمه

سال ۱۳۸۶ از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «اتحاد ملی و انسجام اسلامی» نام‌گذاری شد. اتحاد و انسجامی که می‌تواند در صورت تحقق، ایران را به کشوری پیشرو و به جایگاهی شایسته در سطح جهان برساند.

به همت معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چهاردهمین نمایشگاه مطبوعات با توجه به شعار «اتحاد ملی و انسجام اسلامی» از ۱۶ لغایت ۲۲ آبان ماه ۸۶ در محل مرکز آفرینش‌های فرهنگی و هنری (کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان) در خیابان حجاب برگزار شد.

ستاد برگزاری نمایشگاه در شهریور ۸۶ از موسسه‌های مطبوعاتی، انجمن‌ها، کانون‌های صنفی، خبرگزاری‌ها، روزنامه‌ها و نشریه‌های دارای مجوز انتشار جهت شرکت در این رخداد مهم فرهنگی و مطبوعاتی دعوت نموده بود.

فضاهای نمایشگاه برای موسسات مطبوعاتی ۲۵ متر، برای روزنامه‌ها ۱۲ متر، برای سایر نشریات ۶ متر، برای خبرگزاری‌ها ۱۲ متر و برای خانه‌های مطبوعات استانی به نمایندگی از نشریات محلی ۱۲ متر در نظر گرفته شده بود.

مروری بر چهاردهمین نمایشگاه مطبوعات

چهاردهمین جشنواره مطبوعات این بار نیز با گردهمایی اهل قلم، نویسندگان و روزنامه‌نگاران با هدف ارتباط خانواده بزرگ مطبوعات با یکدیگر و ارتباط مستقیم ارباب جراید با مردم از تاریخ ۱۶/۸/۸۶ رسماً کار خود را آغاز نمود. نشریات محلی و منطقه‌ای از ۳۰ استان کشور در کنار ۴۱۵ غرفه خبرگزاری‌ها، نشریات، هفته‌نامه‌ها و ماهنامه‌ها در نمایشگاه مطبوعات امسال شرکت داشتند. در مراسم افتتاحیه جشنواره نیز آقای دکتر غلامعلی حداد عادل رییس مجلس شورای اسلامی، آقای صفارهرندی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و تنی چند از مسوولان کشوری حضور داشتند.

نمایشگاه چهاردهم، نمایشگاهی متفاوت با گذشته

یکی از ویژگی‌های بارز نمایشگاه مطبوعات امسال، جدایی آن از نمایشگاه کتاب بود که به دلیل حفظ‌شان و جایگاه مطبوعات صورت گرفت.

جشنواره و نمایشگاه مطبوعات و خبرگزاری‌ها امسال برای نخستین بار به صورت مستقل از نمایشگاه کتاب برگزار شد چرا که مطبوعات جایگاه و هویت مستقلی داشته و لازم بود برای حفظ این شأن نمایشگاه مستقلی وجود داشته باشد و امسال

این اتفاق افتاد. در واقع این نمایشگاه فرصتی برای جلوه کردن به گونه‌ای دیگر در چشم مردمی بود که خریدار کالای تولید شده در بنگاه‌های اطلاع‌رسانی هستند. این ارتباط نزدیک مردم با اصحاب رسانه را باید غنیمت شمرد و از آن به عنوان رویدادی فرخنده و موثر یاد کرد. در گذشته نمایشگاه کتاب بازدیدکنندگان در پایان روز با کوله‌باری از خستگی سری هم به سالن‌های مطبوعات می‌زدند و بدون آن که بهره خاصی عایدشان شود نمایشگاه را ترک می‌کردند اما امسال خوشبختانه علاقه‌مندان واقعی مطبوعات آمده بودند که این خود بیان‌گر اعتبار و جایگاه مطبوعات در میان مردم است. طبق اظهار مسوولان برگزاری نمایشگاه جدایی نمایشگاه مطبوعات از کتاب در سال جاری نتایج مثبت بسیاری به دنبال داشت به طوری که صاحبان رسانه امسال با مخاطبان خاص خود روبه‌رو بودند ضمن این که به دلیل کاهش مخاطبان نمایشگاه کتاب مسوولان غرفه امکان پاسخ‌گویی بهتری به مراجعه‌کنندگان را نسبت به سال گذشته پیدا کردند.

در واقع امسال نمایشگاه مطبوعات به صورت موضوعی و تخصصی برگزار شد که هر پژوهشگر، محقق، دانشجو یا علاقه‌مند به حوزه مطبوعات می‌توانست به طور کامل

نشریه مورد علاقه خود را به راحتی پیدا کند و ضمن بازدید با چهره‌های مورد نظر خود به گفت‌وگو و تبادل نظر بپردازد.

غلامعلی حداد عادل رییس مجلس شورای اسلامی نیز در مراسم گشایش چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی مطبوعات با اشاره به جداسازی نمایشگاه مطبوعات از کتاب اظهار داشت «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به این نتیجه رسیده که این طفل ۱۴ ساله را از مادر خود که کتاب است جدا کند. ممکن است این تجربه اول با مشکلاتی همراه باشد اما به مرور این مشکلات مرتفع خواهد شد.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در خصوص جدایی برپایی نمایشگاه مطبوعات از کتاب اظهار داشت: این نمایشگاه فرصتی است برای این که مطبوعات خودشان را نشان داده و مشخص کنند این گفته که مطبوعات نقش طفیلی نمایشگاه کتاب را داشته و مردم هنگام بازدید از نمایشگاه کتاب تنها از روی ترفن به نمایشگاه مطبوعات هم می‌روند اشتباه بوده است. اکنون استقبال امسال مردم، استقبال خالص از مطبوعات است و تمام کسانی که در چهاردهمین نمایشگاه مطبوعات از مطبوعات بازدید کردند صرفاً به احترام اصحاب رسانه آمده بودند زیرا نمایشگاه امسال زمینه‌ای از نمایشگاه کتاب نداشت و اولین بار بود که مطبوعات از سایه کتاب خارج شده بود. سال‌های گذشته هدف نخست بازدیدکنندگان بازدید از نمایشگاه کتاب بود از این رو شناخت درست و ارزیابی بازدیدکنندگان و شناسایی مخاطبان نمایشگاه مطبوعات وجود نداشت اما امسال در چهاردهمین نمایشگاه مطبوعات هر آن چه اتفاق افتاد جریان مبارک برای مطبوعات به صورت محض بود.

تفاوت دیگر چهاردهمین نمایشگاه مطبوعات، بین‌المللی بودن این بود که امسال از حدود ۱۵ کشور منطقه اعم از خبرگزاری، روزنامه و مجله در نمایشگاه حضور داشتند. هدف از این امر تبادل اخبار، اطلاعات و

تجربیات بین رسانه‌های داخلی و خارجی بود و این که در آینده این امر سرآغازی برای ایجاد تشکل‌های مطبوعاتی در منطقه باشد.

در این نمایشگاه ۱۲ خبرگزاری، ۱۰ روزنامه، ۵ مجله و ۳۸ میهمان از کشورهای آذربایجان، افغانستان، امارات، بحرین، پاکستان، تاجیکستان، ترکیه، روسیه، سوریه، قطر، کویت، لبنان، مصر و یمن شرکت داشتند.

محل برپایی نمایشگاه و زمان برگزاری آن نیز از دیگر تفاوت‌های نمایشگاه امسال بود. انتخاب مرکز آفرینش‌های هنری (کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان) واقع خیابان حجاب به عنوان مکان برپایی نمایشگاه از بار ترافیک سال‌های پیش در محدوده نمایشگاه بین‌المللی به شدت کاسته بود و زمان آن نیز برخلاف سال‌های گذشته از اردیبهشت ماه به آبان ماه تغییر یافته بود.

حضور مجله جنگل و مرتع در جشنواره

مجله جنگل و مرتع نیز هم چون سال‌های گذشته به عنوان قدیمی‌ترین نشریه تخصصی منابع طبیعی خاورمیانه به منظور ارتباط مستقیم با مخاطبان و در راستای ترویج فرهنگ منابع طبیعی و فرهنگ‌سازی عمومی در نمایشگاه حضوری فعال داشته و در غرفه‌ای به صفای دل که با غرفه‌آرایی طبیعی و به تصویر کشیدن جلوه‌هایی از طبیعت سبز و زیبا فضایی با طراوت ایجاد کرده بود از نخستین ساعات و لحظات شروع جشنواره مقدم یاران را به انتظار نشست که با توجه به طراحی زیبا و متناسب با پیام و موضوع مجله توانست شور و نشاط زیادی در بازدیدکنندگان که شامل جوانان، دانشجویان متخصصان و همکاران مطبوعاتی، اهل نظر و شیفتگان طبیعت و نیز مسوولان برگزاری جشنواره بود ایجاد نماید و مخاطبان زیادی را نیز پذیرا گردد.

اختتامیه جشنواره موفقیت مجله جنگل و

مرتع

پس از گذشت یک هفته از برپایی نمایشگاه که با توجه به مستقل برپا شدن و بین‌المللی بودن آن دو تجربه جدید را جهت مسوولان

برگزاری نمایشگاه به ارمغان آورده بود مراسم اختتامیه با بازدید چند ساعته دکتر احمدی نژاد ریاست محترم جمهوری مقارن گردید که در پایان با سخنرانی ایشان پیرامون نقش و اهمیت مطبوعات در سازندگی کشور و فرهنگ‌سازی در بین اقشار مختلف جامعه ادامه یافت.

در پایان جهت تشویق و نیز ارج نهادن به تلاش‌های دست‌اندرکاران مطبوعات، نشریات برتر انتخاب و معرفی شدند و جوایز و لوح تقدیر به برگزیدگان جشنواره اهدا گردید. که خوشبختانه مجله جنگل و مرتع هم چون سال‌های گذشته با توجه به ارتباط مناسب و شایسته با مخاطبان و پاسخ‌گویی مناسب به آن‌ها، ساماندهی امور اجرایی از قبیل نظم و ترتیب در تحویل و تکمیل غرفه و فعالیت‌های جنبی، ارایه کتب و نشریات ترویجی منابع طبیعی، حضور میهمانان در غرفه، ثبت آراء و نظرات میهمانان و بازدیدکنندگان، تعامل با نشریات گوناگون و آشنایی با نوآوری‌های موجود در زمینه مطبوعات و اطلاع‌رسانی، ایجاد خلاقیت و نوآوری، رعایت موازین و معیارهای نمایشگاه و علاوه بر این‌ها با توجه به نوع غرفه‌آرایی، از طرف هیأت داوران و کارشناسان به عنوان غرفه برتر انتخاب گردید.

در حاشیه برگزاری جشنواره

* درخشش غرفه شهدا در ابتدای سالن شماره ۲ نمایشگاه بین‌المللی مطبوعات توجه بسیاری از بازدیدکنندگان از جمله جوانان را به خود جلب کرده بود. در این نمایشگاه تعداد ۱۵۰ عکس از شهدای گرانقدر عرصه اطلاع‌رسانی قرار داشت که با طراحی و نورپردازی و نمایش چهره‌های آن عزیزان حال و هوای نمایشگاه با عطر و خاطره شهدای گرانقدر مطبوعات عجین شده بود.

* همچنین جشنواره «عکس برای ایران» یکی از بخش‌های جانبی چهاردهمین جشنواره مطبوعات بود این جشنواره در

برگیرنده ۲۰۰ عکس از رییس جمهور محترم بود که از سوی عکاسان خبری همراه رییس جمهور در سفرهای داخلی و برون مرزی تهیه شده بود.

* شبکه رادیویی جوان نیز با برپایی غرفه‌ای در محل برگزاری نمایشگاه مطبوعات اخبار چهاردهمین جشنواره مطبوعات را پوشش می‌داد.

* امسال کارگاه‌های آموزشی توسط دفتر مطالعات و رسانه‌ها با مسئولیت معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد برگزار شد.

* برگزاری نشست‌های روزانه با موضوعات مختلف که از این میان می‌توان به برگزاری سه نشست تخصصی با موضوعات «مطبوعات و انتخابات»، «مطبوعات و انسجام اسلامی» و «مطبوعات و منابع ملی» با حضور نمایندگان جناح‌های سیاسی اشاره کرد.

* از مجموع نشریات وزارت جهادکشاورزی نشریات مروج، پژوهش و سازندگی، علمی کاربردی، زیتون، آبی‌پرور، نظام مهندسی کشاورزی در

نمایشگاه حضور داشتند.

* همچنین زودتر از موعد تحویل دادن غرفه‌ها و در دسترس بودن و همکاری مناسب مدیر اجرایی چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی مطبوعات یکی از نقاط قوت نمایشگاه امسال بود که در همین جا ضمن تشکر از زحمات بی‌شائبه و تلاش‌های بی‌دریغ ایشان و کلیه همکاران ستاد اجرایی نمایشگاه جهت هر چه بهتر برگزار شدن جشنواره برای این عزیزان آرزوی سلامتی و توفیق داریم.

